

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Nr. 10563/1154/2010
23.06.2010

Domnului Cătălin Marian Predoiu
Ministrul justiției

George
Cristina
Floarea
Abri
1.07.2010

Stimate domnule ministru,

În ședința din 31 mai 2010, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, a luat în discuție proiectul de *Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.*

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a formulat următoarele observații și propuneri, pe care vă adresăm rugămintea de a le avea în vedere în cursul procesului legislativ vizând acest proiect.

Văzând prevederile proiectului de lege amintit, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că acestea sunt, cu câteva excepții, reluate din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.159/2008** privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, ordonanță **declarată neconstituțională** de instanța de contencios constituțional prin **decizia nr. 109/09.02.2010 a Curții Constituționale**, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 175/18.03.2010. Curtea Constituțională a decis că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.159/2008 contravine prevederilor art. 115 alin. 4 din Legea fundamentală, precum și art. 1 alin. 5 din Constituție, întrucât „elementele cuprinse în nota de fundamentare a ordonanței nu sunt de natură să justifice adoptarea ordonanței de urgență”, iar din preambulul actului normativ reiese că urgența este determinată de oportunitatea, rațiunea și utilitatea reglementării, „fără a se evidenția, însă, existența unei situații extraordinare

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

[REDACTED] a cărei reglementare nu poate fi amânată." De altfel, prin Legea nr. 81/06.05.2010 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 300/10.05.2010 și intrată în vigoare la 13.05.2010 a fost respinsă ordonanța de urgență amintită.

Actualul proiect de lege propune modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, având în vedere Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, care transpune Directiva Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție în cazul litigiilor transfrontaliere, prin stabilirea de reguli minimale comune referitoare la asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze.

I. În urma respingerii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/2008, Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat a revenit la forma anterioară modificării ei prin această ordonanță, adică la forma din noiembrie 2008. La forma de aplicare existentă în prezent a Legii nr. 51/1995, proiectul propune o serie de **modificări și completări** care se referă, sintetic, la: formele de exercitare a profesiei de avocat, formele de pregătire profesională continuă a avocaților, incriminarea unor fapte îndreptate împotriva avocatului sau a membrilor săi de familie, competențele adunărilor generale ale avocaților, atribuțiile Consiliului U.N.B.R. și, în cea mai mare parte, asistența și reprezentarea prin avocat în cadrul apărării obligatorii și al ajutorului public judiciar.

II. Una dintre modificările legii în discuție se referă la **modalitatea de admitere în profesia de avocat**, prevederi cuprinse în **art. 16** din actuala reglementare, care permite **accesul în profesie pe baza unui examen** organizat în condițiile legii și ale Statutului profesiei de avocat (art. 16 alin. 1), **ori, la cerere, cu scutire de examen**, în urma unui interviu susținut în fața Consiliului baroului, a următoarelor categorii de persoane: **titularul diplomei de doctor în drept (art. 16 alin. 2 lit. a)** și cel care până la data primirii în profesia de avocat a **îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

public, consilier juridic sau jurist timp de cel puțin 10 ani și dacă nu i-a încetat activitatea din motive imputabile (art. 16 alin. 3 lit. b); de asemenea, persoanele care au deținut funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție sunt exceptate de la susținerea examenului de admitere în profesie (art. 16 alin. 3).

În proiectul de lege propus, se prevede modificarea art. 16 din lege după cum urmează: „Primirea în profesie se realizează **numai** (s.n.) în baza unui **examen organizat de U.N.B.R.(s.n.)**, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat (alin.1). Cel care, până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat, a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurist timp de 5 ani, dobândește calitatea de avocat definitiv, cu condiția promovării examenului de definitivat în profesia din care provine (alin.2). Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar pe centre teritoriale și având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.(alin. 3). Tematica și subiectele de examen sunt unice (alin. 4). Comisia de examen este formată, cu precădere, din avocați-cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesie. Desemnarea acesteia se face de comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor (alin.5).” **În consecință, se propune și abrogarea alineatelor 2 și 3 ale art. 16 din lege.**

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că prin această modificare se aduce atingere statutului judecătorilor și procurorilor astfel cum este prevăzut în **Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare**. Într-adevăr, conform dispozițiilor **art. 102 alin. 2** din Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, „judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, sunt eliberați din funcție din motive neimputabile ... **pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen**”(s.n.).

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

De asemenea, conform prevederilor **art. 86** din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **constituie vechime în magistratură** perioada în care judecătorul, procurorul, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1) sau magistratul-asistent a îndeplinit funcțiile de judecător, procuror, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, magistrat-asistent, auditor de justiție, judecător financiar, judecător financiar inspector, procuror financiar, procuror financiar inspector, consilier și consilier de conturi în secția jurisdicțională a Curții de Conturi, greșier cu studii superioare juridice sau personal de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), precum și **perioada în care a fost avocat**, notar, asistent judiciar, cadru didactic în învățământul juridic superior acreditat, jurisconsult, consilier juridic, ofițer de poliție judiciară cu studii superioare juridice, expert criminalist cu studii superioare juridice, autorizat potrivit legii, personal de probațiune cu studii superioare juridice sau care a îndeplinit funcții de specialitate juridică în Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române, Institutul Român pentru Drepturile Omului, în Parlament sau în aparatul acestuia ori în cadrul Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi, Consiliului Legislativ. Se deduce din acest mod de reglementare faptul că voința legiuitorului a fost aceea de a crea, din punct de vedere al vechimii în magistratură, o **situație similară între avocați și magistrați**.

În același sens sunt și alte prevederi ale Legii nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ce privește **efectele vechimii în magistratură**, vechime care include și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul asistent și personalul de specialitate juridică asimilat magistraților a exercitat funcția de avocat, la stabilirea dreptului la pensie, precum și la intrarea în magistratură.

Nu este, însă, mai puțin adevărat, că art. 33 din actul normativ amintit dispune că **pot fi numiți în magistratură, pe bază de concurs**, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 14 alin. (2), foștii judecători și procurori care și-au încetat activitatea din

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

[REDACTED] [REDACTED]

motive neimputabile, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, personalul de probațiune cu studii superioare juridice, ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice, grefierii cu studii superioare juridice, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, din Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat, precum și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, **cu o vechime în specialitate de cel puțin 5 ani.**

Cu toate acestea, în opinia Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, principiul simetriei modalității de admitere în cele două profesii nu poate opera în cazul foștilor magistrați care optează pentru intrarea în avocatură (în sensul că ar trebui să susțină un examen de admitere în profesia de avocat), întrucât avocatura este o profesie liberală guvernată de libera concurență, spre deosebire de magistratură, profesie în care principiul competenței profesionale este suveran, iar salarizarea magistraților se realizează din fonduri bugetare.

Față de cele expuse mai sus, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii **propune menținerea în lege a dispozițiilor legale** amintite anterior pentru rațiunile arătate, în sensul **admiterii în profesia de avocat cu scutire de examen a foștilor magistrați care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, cu menținerea celorlalte condiții de vechime și definitivare prevăzute în proiect.**

III. O altă propunere pe care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii înțelege să **nu o susțină** la proiectul de lege în discuție se referă la **alin.(2)¹ al art. 17** din lege, ce instituie posibilitatea ca avocații stagiați să urmeze pe perioada stagiului cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, dar **numai cu acordul avocatului îndrumător.** Condiționarea urmării unor cursuri de

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

masterat de către avocatul stagiar de acordul avocatului îndrumător ni se pare o restrângere discriminatorie a dreptului avocatului stagiar de a-și desăvârși formarea profesională, respectiv de a urma **cursuri de masterat** sau, în opinia noastră, **cursuri de doctorat, ultimele însemnând o perfecționare la nivel superior celor dintâi**. Aceasta deoarece admiterea la masterat sau doctorat se face în baza unui examen sau a unui interviu și nu credem că este atributul avocatului coordonator acela de a aprecia dacă stagiarul său poate sau trebuie să urmeze asemenea cursuri.

Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii **propune eliminarea condiției introduse prin alin.(2)¹ la art. 17 din lege, în sensul înlăturării condiției privitoare la acordul avocatului îndrumător cu privire la urmarea, în cursul stagiului, de cursuri de masterat sau doctorat de către avocatul stagiar.**

IV. Un alt amendament la proiectul legii analizat se referă **la alin.(2)¹ al art. 22 din lege**, alineat care enumeră **formele de pregătire profesională continuă** pe care trebuie să le urmeze **avocații definitivi**. Proiectul prevede că aceste forme de pregătire profesională continuă pot fi organizate doar de barou, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților sau de formele de exercitare a profesiei în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

Propunerea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii este în sensul ca pregătirea profesională continuă a avocaților să se poată realiza și sub **alte forme**, cum sunt **cursuri de masterat sau doctorat în domeniul drept**, în funcție de specializarea avocatului, **participarea cu lucrări de specialitate la sesiuni de comunicări științifice interne sau internaționale organizate de instituții de învățământ superior sau alte instituții similare**, precum și **publicarea de articole pe probleme de drept în reviste de specialitate recunoscute la nivel naționalin**.

V. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază ca oportună introducerea prin alin.(1)¹ în art. 25 din lege a **obligației instanței de a verifica calitatea de reprezentant al unei persoane ce se prezintă ca avocat și de a se pronunța asupra**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

acestei calități, dar Plenul Consiliului Superior al Magistraturii opinează că ar trebui introdusă o completare, în sensul limitării dreptului instanței de a face verificările enunțate la **a nu se aduce atingere caracterului confidențial al contractului de asistență juridică dintre avocat și clientul său** și, implicit, obligației de confidențialitate a avocatului față de client.

VI. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră, de asemenea, **criticabilă și modificarea propusă pentru art. 31 din lege**, întrucât prevede că decizia decanului cu privire la reclamațiile privind onorariile poate fi atacată la Consiliul baroului, a cărui hotărâre este definitivă. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că ar trebui prevăzută **posibilitatea atacării hotărârii Consiliului baroului la instanța de judecată**.

Cu deosebită considerație,

Președinte
Judecător Florica Bejinaru

